

กลุ่มนักท่องเที่ยวพิเศษ

สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวพิเศษนี้อาจเป็นนักท่องเที่ยวโดยทั่วไป แต่จะมีลักษณะและความต้องการเป็นพิเศษบางอย่างที่แตกต่างออกไป ที่ธุรกิจท่องเที่ยวจะต้องให้ความสำคัญและออกแบบบริการให้สอดคล้องและตรงกับความต้องการให้มากที่สุด เพื่อครองใจนักท่องเที่ยวกลุ่มพิเศษต่างๆ เหล่านี้ ในที่นี้จะกล่าวถึงนักท่องเที่ยวกลุ่มพิเศษที่พบเห็นได้ชัดเจนไว้ ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวกลุ่มฮันนีมูน

นักท่องเที่ยวกลุ่มฮันนีมูน (Honeymooner Tourists) เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการพิเศษในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านที่พัก ลักษณะของห้องพัก การตกแต่งห้องพัก อาหารและเครื่องดื่ม ที่อาจร้องขอของมีอาหารค่ำแบบโรแมนติก และกิจกรรมการท่องเที่ยวในระหว่างคืนน้ำผึ้งพระจันทร์ ซึ่งนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะเป็นกลุ่มที่ยอมจ่ายเงินเพื่อความสะดวกพิเศษดังกล่าว ดังนั้นจึงจัดเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มพิเศษกลุ่มหนึ่งที่ต้องการการบริการที่ไม่เหมือนใคร คือต้องการความแตกต่าง ความเป็นคนพิเศษ ความเป็นส่วนตัว การจัดบริการท่องเที่ยวต้องเป็นไปตามที่ร้องขอ ซึ่งธุรกิจท่องเที่ยวจะต้องให้ความสำคัญกับบริการพิเศษดังกล่าวนี้ เช่น การจัดห้องพักในวิวสวยงาม หอระพี โรแมนติก อาจโรยดอกไม้ บนเตียงนอนหรือพับผ้าเช็ดตัวเป็นรูปหงส์คู่ มีไวน์ (Wine) หรือแชมเปญ (Champagne) ไว้ในห้องพัก การจัดกิจกรรมรับประทานอาหารค่ำบนเรือล่องไปตามแม่น้ำยามค่ำคืน ฯลฯ

ภาพ ห้องพักที่มีการจัดตกแต่งพิเศษแบบฮันนีมูน (Honeymoon)

ภาพ รับประทานอาหารบนเรือล่องไปตามทะเล

2. นักท่องเที่ยวกลุ่มแต่งงาน

ปัจจุบันมีคู่แต่งงานจากหลายๆ ชาตินิยมมาจัดงานแต่งงานในเมืองไทย เช่น อินเดีย จีน เกาหลีและหลายๆ ประเทศในแถบยุโรป ซึ่งจัดเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มแต่งงาน (Coming Wedding Tourists) ที่กำลังมาแรง เป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่สร้างความแปลกใหม่จากเดิมที่จะต้องจัดงานแต่งงานที่บ้านเมืองของตนเพื่อให้เป็นไปตามประเพณี วัฒนธรรม แต่กลับต้องการความแปลกใหม่ เพราะความสวยงามของสถานที่ที่บ้านเมืองของตนไม่มี และเดินทางมาจัดงานแต่งงานในต่างประเทศอาจเป็นประเทศที่ชื่นชอบของคู่บ่าวสาวหรือเป็นประเทศที่มีชื่อเสียงด้านทรัพยากรท่องเที่ยว ทั้งนี้ในการจัดงานแต่งงานนั้นจะมีคนมาร่วมงานจำนวนมาก ซึ่งจะกลายเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่ที่สร้างรายได้ให้กับการท่องเที่ยวได้มากที่สุดทีเดียว จึงเป็นนักท่องเที่ยว

กลุ่มพิเศษอีกกลุ่มหนึ่งที่กำลังเติบโตและน่าจับตามองอย่างยิ่ง ส่วนในด้านบริการท่องเที่ยวก็เป็นไปตามสิ่งที่นักท่องเที่ยวร้องขอ ไม่ว่าจะเป็นแนวการจัดงานหรือธีมงาน (Theme) การออกแบบ จัดตกแต่งสถานที่ พิธีกรรมต่างๆ หรือในทางกลับกันคู่แต่งงานบางคู่ต้องการให้จัดพิธีการตามแบบอย่างของประเทศนั้นๆ เช่น ชาวต่างชาติขอจัดงานแต่งงานเป็นพิธีแบบไทยๆ

ภาพ การจัดงานแต่งงานริมชายหาด

ภาพ การจัดงานแต่งงานในป่า

3. นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้มีความผิดปกติทางกาย

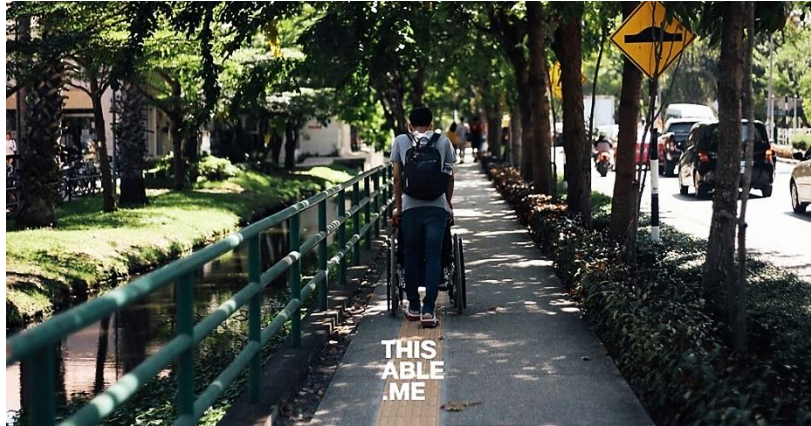
นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้มีความผิดปกติทางกาย (Tourists with Disabilities) จะเห็นว่าผู้ที่มีความผิดปกติทางร่างกายจะมีอัตราเพิ่มมากขึ้น และโอกาสในสังคมของผู้ที่มีความผิดปกติทางร่างกายมักจะไม่สามารถทำร่วมกับคนอื่นทั่วไป โดยเฉพาะในการเดินทางท่องเที่ยวซึ่งอาจมีอุปสรรคนานาประการ ความไม่พร้อมทางร่างกายมีได้หลายแบบและหลายระดับของความผิดปกติ ดังนี้

3.1 ความผิดปกติในการเคลื่อนไหว มีตั้งแต่ผู้ที่ขึ้นบันไดลำบาก เช่น ผู้สูงอายุไปจนถึงผู้ที่ไม่สามารถเดินได้และต้องนั่งรถเข็น หรือใช้รถเข็นช่วยในการเคลื่อนที่

3.2 ความผิดปกติทางสายตา คือผู้ที่มีความผิดปกติในการมองเห็น หรือไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนเหมือนคนปกติไปจนถึงคนที่มองไม่เห็น

3.3 ความผิดปกติด้านการฟัง คือความสามารถในการฟังอาจไม่ชัดเจนรวมถึงผู้ที่หูหนวก ไม่ได้ยิน ความผิดปกติทางกายหรือความไม่พร้อมนี้เป็นสาเหตุของความต้องการในรูปแบบการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันไป บางคนต้องการผู้ที่คอยดูแลอยู่ตลอดเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว แต่บางคนก็ไม่สามารถเดินทางท่องเที่ยวได้เลย เนื่องจากสภาพร่างกายไม่เอื้ออำนวยต่อการเดินทางและการทำกิจกรรมเช่นเดียวกับคนปกติอื่นๆ การได้รับความสะดวกในการเดินทางของคนเหล่านี้จะแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ ในสหรัฐอเมริกาและประเทศในกลุ่มสแกนดิเนเวียได้มีการจัดระบบอำนวยความสะดวกให้กับบุคคลกลุ่มพิเศษเหล่านี้ทั้งทางลาด ถนน ลิฟต์ ให้เป็นที่ที่สะดวกสบายสำหรับคนเหล่านี้ ดังนั้นการท่องเที่ยวระหว่างแหล่งท่องเที่ยวใน 2 ประเทศนี้ ไม่ถือว่าเป็นสิ่งที่ยากลำบากของผู้ที่มีความผิดปกติ แต่หากต้องเดินทางไปยังประเทศอื่นๆ อาจเป็นความยากลำบาก ซึ่งในประเทศไทยเองปัจจุบันทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้ให้ความใส่ใจกับบุคคลกลุ่มพิเศษเหล่านี้มากขึ้น มีการ

สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการทั้งรถประจำทาง ฯลฯ เพื่อเพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มคนพิเศษนี้มากขึ้น และในด้านบริการทางการท่องเที่ยวก็เช่น ได้มีการเตรียมการสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ไว้ เช่น การจัดห้องพักในชั้นล่างๆ ให้กรณีที่พักไม่มีลิฟต์ การจัดที่นั่งพิเศษในร้านอาหารที่เป็นมุมใดมุมหนึ่งที่ไม่เป็นเป้าสายตา และจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวไม่ต้องขึ้นที่สูง ไม่เคลื่อนที่ระยะยาวมากนัก ฯลฯ

ภาพ การอำนวยความสะดวกให้ผู้พิการ

4. นักท่องเที่ยวที่เป็นชนกลุ่มน้อยๆ

ความเป็นชนกลุ่มน้อยซึ่งมีอยู่มากมายในโลกนี้และมีให้เห็นในหลายๆ ประเทศ บางกลุ่มอาจตั้งรกรากในประเทศที่อยู่อาศัยเป็นเวลานานหลายชั่วอายุคน บางกลุ่มอาจย้ายถิ่นฐานไปตั้งรกรากในประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง เช่น ในภาคเหนือของไทยมีกลุ่มชาติพันธุ์มากมายที่มาตั้งรกรากอาศัยอยู่เป็นเวลานาน ทั้งชนชาติไท ลื้อ กะเหรี่ยง จีนฮ่อ ฯลฯ อย่างไรก็ตามแม้แต่ในประเทศที่พัฒนาแล้วยังมีกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เป็นชนกลุ่มน้อย (Ethnic Minority Tourists) เหล่านี้ ชื่อรายการนำเที่ยวแบบเหมาจ่ายหรือที่เรียกว่า Package Tour ในการเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มักจะเดินทางไปเยี่ยมญาติมากกว่าเหตุผลอื่น และปัจจุบันนักท่องเที่ยวชนกลุ่มน้อยนี้ได้ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น และหันมาสนใจการท่องเที่ยวในประเทศอื่นมากขึ้นเพื่อเปิดโลกทัศน์ให้กับตัวเอง จึงยังคงต้องคอยติดตามต่อไปว่าชนกลุ่มน้อยในประเทศต่างๆ จะมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและอาจกลายเป็นนักท่องเที่ยวอีกกลุ่มที่สำคัญในตลาดท่องเที่ยวต่อไป

ภาพ นักท่องเที่ยวที่เป็นชนกลุ่มน้อยหรือชาติพันธุ์ต่างๆ

5. นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ

นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ (Elderly Tourists) โดยทั่วไปจะมีจุดประสงค์ในการเดินทาง คือเพื่อการพักผ่อน เยี่ยมเพื่อน เยี่ยมญาติมิตรหรือศึกษาหาความรู้ในสิ่งแปลกใหม่ และมีเวลาว่างสำหรับการท่องเที่ยว ศึกษาในเชิงลึก กลุ่มผู้สูงอายุนับเป็นหนึ่งในสามของนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม โดยจะให้ความสำคัญกับอาหารในระหว่างการท่องเที่ยว ไม่ค่อยสนใจการเที่ยวกลางคืน มักใช้พาหนะเพื่อการท่องเที่ยวโดยเฉพาะในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในวัยกลางคนและผู้สูงอายุจะมีความแตกต่างจากนักท่องเที่ยววัยหนุ่มสาวในหลายๆ ด้าน เช่น อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนลดลง มีความเป็นวัตถุนิยมน้อยลง มีความเป็นส่วนตัว มีเงินใช้จ่าย และมีความรอบคอบมากขึ้น เป็นตัวของตัวเอง ไม่สนใจเรื่องราคามากนัก ค่านิยมเปลี่ยนไป ฯลฯ แต่กลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุนี้เป็นกลุ่มที่สร้างรายได้ให้กับการท่องเที่ยวได้มาก เนื่องจากจะเป็นการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว เดินทางเป็นกลุ่มเฉพาะ ไม่ชอบแบบมวลชน (Mass Tourism) การให้บริการจึงเป็นไปในรูปแบบที่เป็นเฉพาะตน วางแผนได้ง่าย และเป็นไปตามข้อตกลง

ภาพ นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ

6. นักท่องเที่ยวกลุ่มหนีหนาว

นักท่องเที่ยวกลุ่มหนีหนาว (The Snowbird Market) นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เดิมจะปรากฏอยู่เฉพาะในกลุ่มประเทศแถบยุโรป ซึ่งความนิยมในการท่องเที่ยวของคนเหล่านั้นในยุคแรกๆ เริ่มจากนักท่องเที่ยวที่ไม่ค่อยได้เจอแดดและต้องการอาบแดดเพื่อให้ได้ผิวสีแทน ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวจากตอนเหนือของยุโรป เช่น ชาวอังกฤษและเยอรมันจะนิยมเดินทางท่องเที่ยวไปทางตอนใต้ แหล่งท่องเที่ยวที่นิยมในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวยุโรปคือ สเปน รองลงมา คือ โปรตุเกส เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวชาวอเมริกันที่อาศัยอยู่ในแถบหนาวจะนิยมเดินทางไปรัฐฟลอริดา (Florida) หรือแคลิฟอร์เนีย (California) ที่มีสภาพอากาศที่อบอุ่นกว่าหรืออาจเดินทางเลยไปยังทางตอนใต้ของสหรัฐอเมริกา เช่น ลุยเซียนา (Louisiana) เท็กซัส (Texas) เทนเนสซี (Tennessee) ซึ่งเป็นเมืองที่มีอากาศร้อนกว่าในกลุ่มนักท่องเที่ยว 2 ทวีปนี้มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ดังนี้

- 6.1 ระยะเวลาในการท่องเที่ยวจะยาวประมาณ 1-4 เดือน
- 6.2 นักท่องเที่ยวเป็นกลุ่มผู้เกษียณอายุซึ่งจะมีเวลาในการพักผ่อนมาก
- 6.3 ต้องการหนีสภาพอากาศที่หนาวเย็นไปสู่สภาพอากาศที่อบอุ่น
- 6.4 ลดค่าใช้จ่าย ค่าเครื่องทำความอุ่นในฤดูหนาว
- 6.5 รักษาสุขภาพโดยการหลีกเลี่ยงสภาพอากาศที่หนาวเย็นและอาจนำมาซึ่งโรคที่เกิดขึ้นในช่วง

อากาศหนาว

ภาพ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาอาบแดดที่ชายหาดพัทยา

สำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้หนาวที่ เป็นผู้สูงอายุนี้ จะมีความต้องการในด้านการบริการที่สะดวกสบาย บริการทางการแพทย์ ความปลอดภัย และความเป็นมิตรของประเทศที่ไปเยี่ยมเยือน โดยมุ่งความสนใจไปที่ สภาพภูมิอากาศ สุขภาพ และรูปแบบการใช้ชีวิต

7. นักท่องเที่ยวเชิงศาสนา

นักท่องเที่ยวเชิงศาสนา (Religious Tourists) เป็นการเดินทางโดยมีเหตุผลทางศาสนาเป็นหลัก ถือเป็น การปฏิบัติที่มีมาตั้งแต่ในอดีต ซึ่งถ้าจะกล่าวกันถึงเหตุผลในการเดินทางที่แท้จริงแล้วอาจไม่มีการท่องเที่ยว เข้ามาเกี่ยวข้อง แต่ในปัจจุบันการเดินทางลักษณะนี้จะรวมกิจกรรมอื่นนอกจากกิจกรรมทางศาสนาไปด้วย สำหรับตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนของกลุ่มนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ได้แก่นักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมพิธีฮัจญ์ ณ กรุงเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ซึ่งชาวมุสลิมในหลายประเทศได้เดินทางไปเข้าร่วมพิธี และผู้ที่มีกำลังความสามารถที่จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ได้นั้น จะตั้งปณิธานที่จะเดินทางเข้าร่วมอย่างน้อย 1 ครั้งในชีวิตและจากวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในปัจจุบันและการคมนาคมที่สะดวกรวดเร็ว ทำให้นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เพิ่มจำนวนมากขึ้นใน ทุกปี นอกจากเดินทางไปร่วมพิธีดังกล่าวแล้ว ยังถือโอกาสท่องเที่ยวไปยังที่อื่นๆ ด้วย จนกลายเป็นการเดินทาง ท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี และมีอัตราการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นด้วยเช่นกัน จึงจัดเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่ม พิเศษที่ต้องจับตามองอีกกลุ่มหนึ่ง ส่วนในศาสนาอื่นๆ ก็เช่นกัน ผู้ที่นับถือศาสนานั้นๆ มักจะมีความเชื่อในการ ทำกิจกรรมทางศาสนา ซึ่งอาจรวมถึงการเดินทางไปสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือประกอบ พิธีกรรม สถานที่ ประกอบพิธีทางศาสนาไม่ได้มีเพียงผู้ที่นับถือศาสนานั้นเท่านั้นที่เข้าเยี่ยม นักท่องเที่ยวอื่นๆ ยังสนใจเข้าชม

ความงามของสถาปัตยกรรม หรือเข้าไปพักผ่อนสงบจิตใจ เช่น หาเวลาว่างไปปฏิบัติธรรมในสถานธรรม สำนักปฏิบัติธรรมหรือวัดวาอารามกันมากขึ้น ทุกศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลามหรือมุสลิมต่างต้องการแหล่งยึดเหนี่ยวจิตใจ จึงมักเดินทางไปยังสถานที่นั้นๆ เช่น มัสยิดหรือวัด ในการปรับและพัฒนาสภาพจิตใจให้ดีขึ้น

ภาพ การเดินทางเพื่อแสวงบุญที่พุทธคยา ประเทศอินเดีย

8. นักท่องเที่ยวเชิงการศึกษา

นักท่องเที่ยวเชิงการศึกษา (Educational Tourists) เป็นอีกกลุ่มของนักท่องเที่ยวกลุ่มพิเศษ นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ได้เพิ่มจำนวนมากขึ้นอย่างรวดเร็วในระยะหลังมานี้ อาจเป็นเพราะมีการศึกษาต่อเพิ่มมากขึ้น รวมถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวที่ต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ในระหว่างการท่องเที่ยวมีมากขึ้นด้วย การท่องเที่ยวลักษณะนี้มีให้เห็นในรูปแบบดังต่อไปนี้

8.1 การแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ โดยระยะเวลาแลกเปลี่ยนจะเริ่มจากไม่กี่เดือนไปจนถึง 1-2 ปี

8.2 การเรียนภาษาในต่างประเทศมากขึ้น ซึ่งจะรวมการเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวในประเทศนั้นๆ เข้าไปด้วย และการพักกับครอบครัวเจ้าของภาษาในระหว่างการเรียนภาษา

8.3 การท่องเที่ยวของกลุ่มผู้ที่มีความสนใจตรงกันและต้องการศึกษาในสิ่งที่สนใจนั้น เช่น ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม การทำอาหาร การทำหัตถกรรมต่างๆ

8.4 การท่องเที่ยวแบบระยะสั้นและร่วมฝึกงานหรือทำงานพิเศษ ปัจจุบันมีธุรกิจที่หันมาจัดการทางการท่องเที่ยวพร้อมกับเรียนรู้วัฒนธรรมและฝึกงานหรือทำงานพิเศษเพื่อเป็นการเรียนรู้ การปรับตัวการใช้ชีวิตในต่างประเทศ โดยจะอยู่ในช่วงเวลาสั้นๆ เช่น 3 เดือน 6 เดือน หรือ 1 ปี ขึ้นอยู่กับข้อตกลงและค่าใช้จ่าย ในการดำเนินการรูปแบบนี้กำลังเป็นที่นิยมในหมู่นักเรียนนักศึกษาที่ใช้เวลาช่วงปิดภาคเรียนเดินทางไปท่องเที่ยว และเรียนรู้ชีวิตรวมไปถึงทำงานพิเศษตามความถนัด ความสนใจ ได้รับทั้งความรู้ ประสบการณ์ และรายได้พิเศษ

9. นักท่องเที่ยวในกลุ่มครอบครัว

สำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มครอบครัว (Family Market) มีอยู่ด้วยกันหลายลักษณะหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ แต่ละท้องถิ่น เช่น ครอบครัวชาวเอเชีย ชาวตะวันตกกลาง มักจะเป็นครอบครัวใหญ่เป็นครอบครัวขยาย มีจำนวนลูกมากและรวมญาติพี่น้องอยู่ในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งผู้ที่ร่วมตัดสินใจในรูปแบบการท่องเที่ยวมีมากขึ้น ส่วนในแถบยุโรป อเมริกาเป็นครอบครัวมีพ่อ แม่ ลูก จึงทำให้รูปแบบการท่องเที่ยวและการตัดสินใจซื้อการท่องเที่ยวแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามนักท่องเที่ยวกลุ่มครอบครัวนี้มีปัจจัยกำหนดการท่องเที่ยวที่สำคัญ คือลูกโดยจะให้ความสำคัญกับความต้องการและความจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับลูกเป็นหลัก ซึ่งความต้องการดังกล่าวจะเปลี่ยนแปลงไปตามช่วงอายุของลูก ดังนี้

9.1 ช่วงเด็กทารก หมายถึงเด็กแรกเกิดที่ยังเล็กอยู่ ซึ่งครอบครัวจะเลือกเดินทางไปในที่ที่มีความปลอดภัยสูง รวมถึงความสะดวกสบาย โดยไม่เลือกไปในที่ที่ไม่สะอาดหรือไม่ถูกสุขลักษณะ ส่วนในการเลือกใช้บริการต่างๆ จะมองหาบริการพิเศษ เช่น การใช้สายการบินหรือโรงแรมที่มีอาหารทารกโดยเฉพาะ หรือให้อาหารทารกฟรี

9.2 ช่วงเด็กอ่อน หมายถึงเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 2-5 ปี โดยจะเน้นการเดินทางระยะสั้น เนื่องจากเด็กอาจไม่ชอบการเดินทางที่ใช้เวลานาน นอกจากนั้นความปลอดภัยยังเป็นสิ่งสำคัญโดยเฉพาะเด็กที่อยู่ในวัยหัดเดินต้องมีความระมัดระวังเป็นพิเศษ การพิจารณาถึงความปลอดภัยสำหรับเด็กในโรงแรมที่มีสระว่ายน้ำและระเบียง

9.3 ช่วงเด็กวัยเข้าโรงเรียน หมายถึงวัยหลังจากเด็กอ่อน แต่อายุไม่เกิน 12 ปี วัยนี้ต้องการเล่นกับเพื่อนในวัยเดียวกันและจะชอบเล่นในสนามเด็กเล่น ชอบเล่นน้ำในสระ ซึ่งเป็นกิจกรรมง่ายๆ แต่เด็กชอบที่จะเล่นและสนุกกับกิจกรรมอย่างนั้น

9.4 ช่วงเด็กวัยรุ่น หมายถึงเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 13-18 ปี เป็นช่วงที่เด็กต้องการมีกิจกรรมเป็นของตนเอง โดยเป็นกิจกรรมที่คล้ายกับผู้ใหญ่มากขึ้น

ภาพ นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวเป็นครอบครัว

นอกจากนี้จำนวนเด็กในครอบครัวมีผลต่อการเลือกลักษณะในการท่องเที่ยวในครอบครัวที่มีจำนวนลูกมากส่วนใหญ่จะเลือกการเดินทางที่มีค่าใช้จ่ายไม่สูงนัก เนื่องจากค่าใช้จ่ายที่ต้องเลี้ยงดูลูกค่อนข้างสูงจะเห็นว่าครอบครัวที่มีลูกมากจะท่องเที่ยวแบบคาราวานหรือการตั้งแคมป์ ธุรกิจท่องเที่ยวได้ให้ความสนใจกับตลาดกลุ่มครอบครัว และพยายามเสนอส่วนลดหรือแถมฟรีสำหรับเด็ก อย่างไรก็ตามการส่งเสริมการขายดังกล่าวเหมาะกับครอบครัวเดียวที่หมายถึง พ่อ แม่ และลูกๆ ซึ่งอาจไม่เหมาะสำหรับครอบครัวที่มีพ่อหรือแม่ และลูกๆ จำนวนหลายคน ดังนั้นธุรกิจท่องเที่ยวเองจึงต้องติดตามและศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของครอบครัว เพื่อเสนอบริการและกำหนดกิจกรรมทางการตลาดที่เหมาะสมได้ต่อไป

10. นักท่องเที่ยวแบบทำอาหารเอง

นักท่องเที่ยวแบบทำอาหารเอง (Self-catering Holidays) นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เป็นอีกรูปแบบหนึ่ง ที่ต้องการลดค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว แต่อีกเหตุผลหนึ่งของการท่องเที่ยวในรูปแบบนี้ คือต้องการความเป็นอิสระในเรื่องอาหาร ช่วงเวลาในการทานอาหารหรือมารยาทต่างๆ ในการรับประทานอาหาร ซึ่งอาจดูเป็นเรื่องยุ่งยากและเป็นทางการมากหากเป็นการทานอาหารที่โรงแรม จึงอยากจะทำอาหารรับประทานเองในกลุ่ม ซึ่งนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้อาจมาในรูปแบบของกลุ่มครอบครัว กลุ่มเพื่อนหรือกลุ่มองค์กร หน่วยงานต่างๆ ก็ได้

ภาพ นักท่องเที่ยวแบบทำอาหารเอง

11. นักท่องเที่ยวกลุ่มเพื่อความสำราญ

นักท่องเที่ยวกลุ่มเพื่อความสำราญ (Hedonistic Tourists) นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะให้ความสำคัญกับความสนุกสนานมากกว่าอย่างอื่นในชีวิต โดยมากจะอยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น และหลายคนอาจเคยได้พบกับคำว่า 4Ss นั่นคือการท่องเที่ยวกลุ่ม Sun, Sand, Sea and Sex ซึ่ง S ตัวที่ 5 คือ “Sangria” อาจถูกเพิ่มเข้าไปเพื่อบ่งบอกว่านักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ชอบดื่มแอลกอฮอล์ และจำนวนนักท่องเที่ยว ในกลุ่มนี้ได้เพิ่มจำนวนมากขึ้น ทำให้แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งได้พัฒนามาเป็นแหล่งท่องเที่ยวกลางคืน แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวที่ชอบการท่องเที่ยวในลักษณะนี้ คือความสุขทางกายและการได้เข้าสังคม ในขณะที่เดียวกันแหล่งท่องเที่ยวก็ถูกเปลี่ยนไปตามสมัยนิยม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภาพพจน์และความนิยมของนักท่องเที่ยว ลักษณะการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะแตกต่างจากกลุ่มอื่นๆ โดยสิ้นเชิง คือชอบใช้เวลาไปกับการพักผ่อน

อาบแดดอยู่บนชายหาดหรือสระว่ายน้ำในตอนกลางวัน พอตกลงเย็นจะออกเที่ยวกลางคืนและกลับเข้าที่พักเวลาเกือบเช้าของวันรุ่งขึ้น การเที่ยวจะเป็นในกลุ่มเพื่อนเพศเดียวกัน ชอบความอิสระ บางกลุ่มยังได้ฟังเอาเรื่อง S ตัวที่ 4 เข้ามาด้วย จึงทำให้เกิดการวิจารณ์ถึงนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ว่าเกิดความไม่เหมาะสม ดังนี้

11.1 เป็นกลุ่มที่อาจก่อการทะเลาะวิวาทกับคนในพื้นที่โดยมีสาเหตุมาจากการดื่มสุรา

11.2 เป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงในการติดและแพร่เชื้อ HIV เนื่องจากพฤติกรรมการมีความสัมพันธ์ชั่วคราวกับคนแปลกหน้า

การท่องเที่ยวเพื่อความสำราญอาจอยู่ในรูปแบบที่ผิดกฎหมาย เช่น การใช้หญิงบริการ โดยเฉพาะในแถบเอเชีย ความแตกต่างของการเที่ยวผู้หญิงบริการกับการมีความสัมพันธ์กับคนแปลกหน้า คืออย่างแรกเป็นการค้า และหญิงบริการเหล่านั้นอาจไม่เต็มใจทำงานหรือมีความสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวในกลุ่มแรกนี้โดยมากเป็นเพศชายและมีอายุมากกว่านักท่องเที่ยวในกลุ่ม 4Ss ซึ่งอาจเป็นนักท่องเที่ยวจากชาติใดก็ได้ แต่ที่เห็นมากจะเป็นนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นและกลุ่มที่มาจากยุโรปตอนเหนือ อย่างไรก็ตามในบางประเทศ เช่น ออสเตรเลีย และสวีเดน มีกฎหมายห้ามประชาชนมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเพื่อบริการทางเพศ ดังนั้นการท่องเที่ยวไทยก็ควรตระหนักถึงความไม่ถูกต้องเหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวรูปแบบดังกล่าวนี้ และหันมาปรับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเหล่านั้น โดยสร้างสินค้าทางการท่องเที่ยวอื่นขึ้นมาทดแทน เช่น การจัดปาร์ตี้ริมหาด การจัดเทศกาลดนตรี ฯลฯ

ภาพ การจัดปาร์ตี้ริมหาด (Party Beach)

ภาพ งานเทศกาลดนตรี

12. นักท่องเที่ยวกลุ่มนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวกลุ่มนักท่องเที่ยว (Excursionist or One-Day Tourists) นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะกำหนดเวลาในการเดินทางท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวไว้ชัดเจน คือไม่เกิน 1 วัน หรือไปเช้า-เย็นกลับ ใช้เวลาไม่นานในการตัดสินใจซื้อการท่องเที่ยว และนิยมไปเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่ใกล้ๆ อาจเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง หรือเป็นไปตามรายการนำเที่ยวของท้องถิ่นนั้นๆ ในปัจจุบันลักษณะของการเดินทางท่องเที่ยวแบบวันเดย์มีแนวโน้มพัฒนาไปสู่การเดินทางในระยะทางที่ไกลมากขึ้น เนื่องจากการคมนาคมสะดวกและเอื้ออำนวยในการเดินทางมากขึ้น ซึ่งอาจเดินทางโดยเครื่องบินได้ภายในวันเดียว เดินทางข้ามประเทศ ในประเทศที่อยู่

ใกล้ๆ เช่น ไทย เมียนมาร์ ไทย ฮองกง ฯลฯ ดังนั้นนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จัดเป็นกลุ่มที่ใช้เวลาในการให้บริการท่องเที่ยวไม่นาน และรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ได้มากขึ้น อีกทั้งยังมีลักษณะพิเศษที่สามารถจัดรายการนำเที่ยวเป็นประจำได้และเสนอขายได้ทุกวัน รวมถึงสามารถรวมนักท่องเที่ยวจากหลายกลุ่มคนได้อีกด้วย ซึ่งนิยมเรียกกันว่า Joint Group